

Sobre el finançament i la 'clàusula Camps'

Literalment, la clau de volta de l'Estatut valencià –la coneguda com a “clàusula Camps”– es troba al tercer punt de la segona disposició addicional, on s'exposa: “[...] qualsevol ampliació de les competències de les comunitats autònomes que no estiguen assumides en aquest Estatut o no li hagen estat atribuïdes, transferides o delegades a la Comunitat Valenciana amb anterioritat, obligarà, si és el cas, les institucions d'autogovern legitimades a promoure les corresponents iniciatives per a la dita actualització.” Segons es desprèn, doncs, el text estaria sotmès a contínues modificacions, les quals sempre haurien de comptar, és clar, amb el beneplàcit del Congrés de Diputats.

Pel que fa al finançament de la Generalitat, recollit a l'article 67, s'especifica que prevaldran “els principis d'auto-

nomia, suficiència i solidaritat”. El sistema d'ingressos el determinarà la llei orgànica prevista a l'article 157.3 de la Constitució; així, s'ha d'assegurar “el finançament suficient per a l'exercici de les competències pròpies en la prestació del conjunt dels servicis públics assumits, preservant en tot cas la realització efectiva del principi de solidaritat en tot el territori nacional”. Si la Generalitat no cobrirà el mínim de serveis públics equiparable a la resta del conjunt de l'estat, s'establirien els “mecanismes d'anivellació [...] que preveu la llei orgànica a què es refereix l'article 157.3 de la Constitució espanyola, atenent especialment a criteris de població”. Un finançament, per tant, que apareix de gaidó en el text i que delega tota responsabilitat en la bona voluntat del Govern espanyol i la resta d'autonomies.

de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA) determinarà el finançament del País Valencià. Com desitja el PSOE, qualsevol alteració ha de consensuar-se entre les 17 comunitats.

De la seua banda, l'apartat primer de la segona disposició addicional és tan obvi que sobta que s'haja inclòs: tota

competència cedida per l'estat a les comunitats autònomes s'aplicarà al País Valencià. És al tercer punt, la “clàusula Camps”, on es demostra la subsidiarietat del text, sotmès a allò que puguen aconseguir unes altres autonomies.

Aquest dimarts el text valencià és pres en consideració al Congrés de Diputats.

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) ja avisa que exigirà “el mateix finançament” que vol per al Principat. D'ací a quatre o cinc mesos en sabrem el resultat. Potser serà un altre part prematur?

Víctor Maceda

Matas, a rebuf de la roda catalana

Jaume Matas espera a veure què obté Catalunya per reclamar el seu finançament. Mentrestant, aconseguix diners per a la Sanitat, critica Zapatero i engruna el PSOE balear.

El Govern balear, en conèixer l'oferta de Zapatero per al finançament de la Sanitat, digué que l'acceptaria tot i considerar-la “insuficient”. Tothom va entendre que “acceptar” significava que el conseller d'Economia, Lluís Ramis d'Ayreflor, votaria afirmativament la proposta del Govern estatal presentada en el si del Consell de Política Fiscal i Financera pel ministre d'Economia, Pedro Solbes, el passat dimarts dia 13. Però

no va ser així. El Govern balear s'abstingué. Igual com van fer les altres autonomies governades pel PP. Tot d'una s'aprestà a explicar, però, que acceptava els diners: entre 80 i 100 milions d'euros per any. És a dir, accepta el finançament que dona l'estat, el titlla de “clarament insuficient” perquè no té prou en compte la població, i en conseqüència en reclama molt més, i alhora dona satisfacció amb l'abstenció a la consigna d'estratègia

opositora del PP estatal enfront del govern de Zapatero.

D'altra banda, la decisió final del Govern balear quant a la reforma del sistema de finançament general és, a hores d'ara, una incògnita. Únicament sabem el que en moltes ocasions ha dit el president Jaume Matas, i han repetit diversos membres del Govern: que el finançament que obtingui Catalunya serà reclamat per Balears, si no hi ha un sistema únic, que és el que voldria l'executiu illenc del PP. Més enllà d'això, res. Així doncs, s'haurà d'esperar a veure si la reforma de l'Estatut català inclou o no el finançament i, en qualsevol cas, de quin tipus de sistema es dotarà la Generalitat, si és que és diferent al general. Serà aleshores quan, si no canvia d'opinió, el Govern balear reclamarà exactament el mateix.

Encara que no es coneix la proposta que posarà sobre la taula de negociació el Govern balear, el procés del finançament de la Sanitat dóna una idea aproximada de l'estratègia del PP illenc. Quant al fons, ha reclamat un finançament sanitari el volum del qual es calculi a partir de la població real balear, que és el concepte fonamental que reclamava el Govern del Pacte de Progrés (1999-2003) i que l'executiu d'Aznar, amb Matas de ministre, refusava, com també el rebutjava el PP. És de suposar, per pura lògica, que el mateix concepte fonamental utilitzarà per reclamar el fi-

nançament en general, tal com pareixen indicar també les declaracions que, a efectes sectorials (per exemple, pel que fa a Educació), han efectuat membres del Govern. Per altra banda, i quant a la forma, quan es conegué tant la convocatòria de la Conferència de Presidents com la del Consell de Política Fiscal i Financera, Matas reuní tant els tres consells insulars com, a banda, els portaveus dels grups parlamentaris. La idea de Matas, segons sembla, era arribar al consens global institucional i polític a Balears per anar després a Madrid a reivindicar amb més força. El que passa, però, és que en la pràctica aquesta forma de negociació prèvia a Balears significa posar entre l'espasa i la paret el PSOE, l'únic partit que defensa la proposta del govern Zapatero. La resta (PSM, EU-Verds i UM) s'ha mostrat més a prop de la idea de finançament sanitari que impulsa el Govern illenc del PP, i contra els diners que aportarà el Govern espanyol per considerar la quantitat "clarament insuficient". Tot i això, UM i EU-Verds animaren Matas a acceptar els diners "sempre que no es pugui continuar negociant". Per la seva banda, el PSM, a través del seu portaveu, Pere Sampol, demanà al president illenc que si Madrid no oferia més que la quantitat prevista (entre 80 i 100 milions) no ho acceptàs. Els socialistes han atacat frontalment l'estratègia de Matas. Francesc Antich acusà el president balear de "ser més súbdit" de Mariano Rajoy que no defensor dels interessos de tots els ciutadans de Balears, perquè el finançament sanitari ofert per Zapatero "és positiu" i si no és suficient no és per culpa de l'executiu socialista, sinó "del Govern del PP" (d'Aznar) que deixà la sanitat illenca "sota mínims". Al mateix temps, el secretari general del PSIB-PSOE carregava contra "la doble cara" que presenta Matas, per una banda, fent com si volgués negociar a Balears, però, a l'hora de la veritat, "fent el que li surt dels nassos".

En fi, que el camí que ha seguit el finançament sanitari dóna una idea bastant aproximada de com acabarà la qüestió del finançament general autonòmic a Balears.

Miquel Payeras

Una de tantes

Serveis públics: finançament i qualitat

Gloria Marcos

M'agradaria que observàrem simultàniament dues notícies recents: d'una banda, el debat entorn del finançament

de la Sanitat, i per una altra, la detenció de dues dones a València acusades de tracte vexatori i humiliant a ancians i malalts mentals que tenien al seu càrrec en les residències privades que gestionaven.

Per a totes les persones que defensen la necessitat d'un sistema públic sanitari, universal i de qualitat, és evident que aquest sistema ha de ser finançat i gestionat per l'estat en els seus múltiples nivells. Així, l'estat central no pot deixar de costar les seues responsabilitats respecte al sistema d'assistència sanitària, ni optar com a mètode per obtenir els fons necessaris pels impostos indirectes, injustos i insolidaris, en compte de gravar les rendes més altes i incrementar l'impost de societats. Les comunitats autònomes, però, en tant que tingueren un sistema de finançament que els permetera atendre les necessitats de la seua ciutadania —aquest és un altre debat urgent—, també haurien de contribuir a mantenir un dels pilars fonamentals de l'estat del benestar. No obstant això, el que no sembla raonable en aquesta polèmica és ocultar que alguns governs, com el del PP al País Valencià, encara que reclamen més diners, estan realitzant un procés de privatització permanent que no garanteix les condicions de prestació del servei públic. Més aviat al contrari, en la seua defensa de l'estat de mínims, subvencionen centres de gestió i titularitat privada, sense control sobre la qualitat del servei, la qual cosa condueix, sense pal·liatius, a conculcar els objectius i les garanties de l'estat social.

**Jaume Matas
i Francesc Campa,
presidents balear
i valencià
respectivament,
en una cimera a
Palma de Mallorca.**